

Ressenya del llibre *Olivo y aceites de calidad*, de Joan Tous i Josep Maria Franquet¹

Joan Gamundi

Pèrit agrícola i exagent del Servei d'Extensió Agrària

REBUT: 22 D'ABRIL DE 2021 · ACCEPTAT: 21 DE SETEMBRE DE 2021

Sobre el món de l'olivera i de l'oli s'han escrit innumbrables llibres i articles. El llibre que he llegit darrerament, escrit pels doctors Joan Tous i Josep Maria Franquet, enginyers agrònoms, constitueix, en la meua opinió, la millor anàlisi feta del sector oleícola des d'una perspectiva històrica i tècnica actual. Té vora de cinc-cents pàgines i consta de tres pròlegs: el d'un organisme internacional (Consell Oleícola Internacional, COI), el d'un centre estatal (Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, INIA) i el d'un representant de Catalunya (el president de la Diputació de Tarragona) i de quatre resums amplis en diferents idiomes (castellà, català, anglès i francès).

El llibre està farcit de temes econòmics i comercials, de tècniques del conreu i de l'elaboració, de tecnologies R+D+i, i cal destacar com a contingut molt important els reptes i les perspectives futures que dona de l'olivar espanyol dins d'una economia globalitzada. En el segon capítol de l'obra, els autors tracten de l'evolució i la situació del sector de l'oli, des de finals del segle XIX fins a acabada la Guerra Civil espanyola (1939).

1. Joan Tous i Josep M. FRANQUET (2019), *Olivo y aceites de calidad*, Barcelona, Onada, 496 p., ISBN 978-84-17050-95-5.

Correspondència: Joan Gamundi Vilà. A/e: joangamundi@gmail.com.

Hi destaquen l'«edat d'or» del comerç exterior, en la qual van estar implicats molts exportadors catalans i de la resta de l'Estat. El tercer capítol està dedicat a fer una descripció àmplia de la tasca investigadora que va dur a terme l'Estació Oliverera de Tortosa a principis del segle xx.

Seguint la cronologia històrica, al quart capítol es posa de manifest l'evolució de la producció i del comerç, amb tota la problemàtica que hi va haver des de la postguerra fins a principis del segle XXI. L'entrada a la Comunitat Econòmica Europea (CEE), l'any 1986, i les successives reformes de la política agrària comuna (PAC) van influir, òbviament, en tot el procés productiu i comercial. També hi tracten l'evolució de la recerca i la transferència tecnològica en aquest període.

Tous i Franquet, al cinquè capítol, s'estenen sobre la situació actual del sector, i incideixen en la producció, el consum i el comerç exterior espanyols amb relació a la Unió

Fotografia dels autors Josep Maria Franquet (esquerra) i Joan Tous (dreta)

FONT: Josep Maria Franquet Borràs.

Europea i a la resta del món. També aprofundeixen en els diferents sistemes de plantacions, ja sigui el tradicional, intensiu o d'alta intensitat (arbust o bardissa). Així mateix, estudien altres temes de varietats, tecnologies de cultiu i recollecció mecanitzada, la seva influència en la qualitat del producte final, les tècniques modernes d'ús en les almàsseres, i el maneig de l'oliva i de l'oli.

El llibre conté una sèrie d'annexos, que són majoritàriament quadres de produccions, superfícies, exportacions i llibres de divulgació. Les prop de cinc-cents pàgines del volum són fàcils de llegir i tenen bona didàctica gràcies a un gran contingut d'elements gràfics i fotografies. Com a curiositat, entre altres temes històrics i tècnics comentats, es documenta la recerca de l'olivera feta a Catalunya durant els segles xx i xxi per l'Estació Oliverera de Tortosa, la Mancomunitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, el Servei d'Extensió Agrària (SEA), el Centre Mas Bové de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) i les universitats catalanes, així com l'origen d'algunes varietats importants de Catalunya, com ara l'arbequina i la farga, entre d'altres.

En la meua vida professional com a tècnic agrícola, no havia llegit mai un llibre sobre l'olivera i l'oli tan ben estructurat i complet. És una obra fonamental per a tot el sector oleícola, ja siguin productors, elaboradors, empreses comercialitzadores privades, cooperatives o exportadors, estudiosos, historiadors o estudiants. Quant als reconeixements recents, ha estat premiat l'any 2020 per l'Associació Espanyola de Municipis de l'Olivera (AEMO) per la seva contribució en la difusió de la cultura de l'olivera.